

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Seminarier og Prøver for Lærere og Lærereinder i Folkeskolen.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 3191 ff.)

Sagenfattes under Forhandling.

Bjerre: Der er jo gentagne Gange i dette Ting og sidste Aar tillige i Folketinget udtalt et bestemt Ønske om, at Lærereuddannelsen maatte blive Genstand for fornyet Overvejelse blandt Lovgivningens Fætorer. Det er altsaa Rigsdagen selv, der har kaldt et Lovforslag om denne Sag frem. Og da det her foreliggende Lovforslag jo er Frukten af mange skriftlige og mundtlige Forhandlinger med mange Skolemænd i alle Stillinger og af alle Partier og har i alt væsentligt fundet udelst Tilslutning hos dem alle, tør man vel gaa ud fra, at Forslaget vil møde en gunstig Modtagelse i begge Rigsdagens Afdelinger og, forhaabentlig i alt væsentlig i samme Skikkelse, som det nu foreligger, blive ophøjet til Lov i denne Samling. Der er derfor over for dette Kompromisforslag, som det jo er, næppe nogen Grund til at komme ind paa vidtløftige principielle Forhandlinger, og jeg skal da i alt Fald indskrænke mig til, saa kort, som det er mig muligt, at motivere, hvorfor en Forandring er nødvendig, og hvorfor Forandringen absolut maa gaa i det her anviste Spor.

Ved Skolelærereksamen i de sidste 4 Aar er der fra Statsseminarierne indstillet 289 Elever; men 55 ere enten rejserede eller have forladt Eksamen. Allerede dette Resultat er misligt og aldeles øjensynligt hidrørende fra, at der har været en usund Konkurrence, der har forhindret i alt Fald de tre Seminarier i at træve en ordentlig Optagelsesprøve og gennemføre det treaarige Kursus fuldstændig, maaste er Resultatet ogsaa til Dels bevirket ved, at Eksamen afholdes af en Kommission, der i enkelte Fag i alt Fald, ganske overordentlig vanskeligt vil kunne finde det rette Resultat, naar den skal eksaminere vildtfremmede Menneſter. For de private Seminariers Bedkommende — og til dem regnes vel at mærke Kjøbenhavnſke Kursus — er der dimitteret 213 Elever, deraf saa med første og mange med tredje Karakter, og der er faldet igennem

til Privatister i Ordets snævrere Forstand, altsaa dem, der have dimitteret sig selv, er Forholdet dette, at der er dimitteret 105, men der er faldet igennem 290, altsaa over $\frac{2}{3}$, og af dem, der have bestaaet, har kun et forsvindende Antal faaet første, men en stor Masse tredje Karakter. Saaledes ere Resultaterne for de sidste fire Aar, og jeg antager, at alle ville være enige om, at saadanne Resultater ved en Embedseksamen, der giver Afgang til en af Statslivets vigtigste Funktioner, er en ren og stærk Utilbørighed, og der bør paa ingen Maade fortsættes i den Stil. Og naar der saa er blevet indvendt en Gang imellem, at Eksamenkommissionen mulig har været for streng, vil jeg dertil bemærke, at jeg tror ganske vist ikke, at det er muligt andet, end at Eksamenkommissionen en Gang imellem kan være strengere over for en Elev, der er uheldig, end onskeligt var, at han altsaa enten slet ingen Karakter faar, eller i alt Fald en daarligere, end han fortjener. Men paa den anden Side have mange naturligvis ogsaa større Held, end de fortjene, og gennemgaaende maa man sige, at Eksamenkommissionen har saa langt fra stillet større Krav, end den skulde stille, at man tværtimod maa sige, at den snarere har været for lemsældig end for streng. I det hele og store maa vi takke og agte den for, at den trods forskellige Protester, har gjort sin Pligt og holdt sig paa Højde med sin Opgave. Saa gaar det ikke an at lægge Dabel paa Kommissionen, tværtimod, den fortjener at roses, og hvis jeg skulde sige noget til den, skulde det være det: bliv ikke mildere, men snarere strengere, thi der slippes endnu enkelte Individer igennem eders Hænder, som ikke fortjene den Lærergerning, de gaa ind til. Jeg ved nok, at der en Gang imellem bliver sagt, at Nutidens Seminarister ere lige saa langt i Kundskaber og almindelig Dannelse som de, der bleve Seminarister for 30 Aar siden. Det kan godt være, at det er Tilfældet, det tør jeg ikke udtale mig bestemt om, men hvis man tror, at Sagen er klaret med det, tager man naturligvis storlign fejl. For det første er jo ogsaa Befolkningen gaaet frem i Kundskab og almindelig Dannelse, og Lærerstandens skulde selvfølgelig have fulgt med og bevaret sin aandelige Overlegenhed, men det tror jeg ikke, den har. — Dernæst — og det er det, der er det afgørende her — er det et, om Lærerne nu have tilstrækkelig af Kundskaber og almindelig Dannelse, men et andet er, om de ere i Besiddelse af den praktiske Undervisningsdygtighed, praktisk pædagogisk Færdighed, og hvad dette sidste Punkt angaar, tror jeg nok, at alle, der have med